

הקנתא למשיחא בדרף היומי

מסנת זבחים

תוכן עניינים

1. מנחתם ונסכיהם בלילה מנחתם ונסכיהם אפי' למחר.....1
2. חטאת דעבודת כוכבים דשמיעת הקול ובטוי שפתים וטומאת מקדש וקדשיו ... והנך כולהי אתיין במה הצד.....2
3. ג. פסח בזמנו לשמו כשר שלא לשמו פסול ובשאר ימות השנה לשמו פסול שלא לשמו כשר.....3

דף ח.

א. מנחתם ונסכיהם בלילה מנחתם ונסכיהם אפי' למחר

הנסכים הבאים¹ עם הזבח אין קריבין אלא ביום² שנאמר (במדבר כט פסוק לט) וְלִנְסָכֵיכֶם וְלִשְׁלֵמֵיכֶם, מקיש נסכים לשלמים מה שלמים ביום אף נסכים ביום.

אבל הנסכים הבאים בפני עצמן מקדישין לכתחלה בלילה בכלי שרת ומקריבין בלילה³ ואם הקדישין בכלי שרת בלילה ולא הקריבין עד שעלה השחר עלות השחר פוסלת בהם⁴, לפיכך אם נזדמנו לו נסכים הבאים בפני עצמן מקדישין ומקריבין בלילה ועלות השחר פוסלת בהן כאיברי העולות.

¹ רמב"ם הלכות מעשה הקרבנות פרק ד הלכה ה

² בגמרא דריש עוד מנחתם ונסכיהם אפילו בלילה, אבל לא קי"ל כן, אלא רק מנחת נסכים הבאה בפני עצמה מקדישין אפילו בלילה, אבל נסכים שעם הקרבן אין נקריבין אלא ביום כהקרבן עצמו. תורה תמימה הערות במדבר פרק כט הערה כא אולם עיין תוד"ה ונתקלקלו ר"ה ד: וז"ל ויכול להמתין מלהביא נסכים עד הלילה, ואירי בנסכי תמיד. וצ"ע.

³ עיין תוד"ה מנחתם ונסכיהם (השני) האיך ילפי ליה מקרא ועי"ש שהקשו תימה והא הני קראי בבאין עם הזבח כתיבי והנהו לא אתו אלא ביום כדאיתא בפ"ב דתמורה (דף יד.) וי"ל דאם אינו ענין בבאין עם הזבח תנהו ענין בבאין לאחר הזבח

⁴ כס"מ שם

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הקנתא למשיחא בדרף היומי

מסכת זבחים

הנסכים⁵ אינם מעכבין את הזבח, אלא מביא אדם קרבנו היום ונסכיו אחר עשרה ימים⁶, אחד יחיד ואפילו לכתחילה ואחד צבור בדיעבד⁷, והוא שלא קדשו הנסכים בכלי שרת, אבל אם נתנן לכלי שרת אם לנו יפסלו בלינה.

דף ח:

ב. חטאת דעבודה כוכבים דשמיעת הקול ובטוי שפתים וטומאת מקדש וקדשיו ... והנך כוליה אתיין במה הצד

מה שהתבאר לעיל דף ז: שחטאת⁸ ששחטה לשם זבח אחר כגון ששחטה לשם עולה, או לשם אשם, או לשם שלמים, פסולה, וכן כששחטה לשם⁹ אדם אחר שהוא מחוייב חטאת, אפילו חטאת שאינה קבועה הרי זו פסולה.

⁵ רמב"ם שם פרק ב הלכה יב

⁶ עיין ברטנורא מסכת זבחים פרק ד משנה ג שהביא זבחו היום ונסכיו למחר, דאמר מר ומנחתם ונסכיהם אפילו למחר. אבל אם הביאן עם זבחו ופגל בזבח, נתפגלו הנסכים

⁷ עיין תוספות ישנים מסכת יומא דף לג עמוד ב בנסכי התמיד גבי ונתקלקלו הלויים בשיר שהקשו אמאי לא המתינו להביא נסכים בלילה ויאמרו עמם שירה בלילה ות"י דחביבה מצוה בשעתה ולא רצוי לאחרת כל כך, ובתוס' וכן בתוס' הרא"ש ר"ה ל: ד"ה ונתקלקלו לכתחלה צריך להביא נסכים עם הזבח דאם מביא בלילה אין יכול לומר שירה כדאמרינן בפ"ב דערכין מה כפרה ביום אף שירה ביום ולמחר נמי מיבעיא ליה התם אם טעונין שירה אם לאו ולא איפשיטא, ואפילו את"ל דיכול לומר שירה למחר מ"מ טוב שיביאם עם הזבח כדי שיאמרו שירה על אכילה ושתיה כדאמרינן התם בערכין אאכילה ושתיה אמרינן שירה אאכילה לחודה לא אמרינן, וההיא דאמרינן מביא אדם את זבחו היום ונסכיו מכאן ועד עשרה ימים דמשמע לכתחלה יכול לעשות כן היינו בקרבן יחיד שאין טעון שירה דאין אומרים שירה אלא על קרבן ציבור הקבוע להם זמן בלבד כדאמרינן בערכין". והרמב"ם לאר חילק בין יחיד לצבור אלא כתב בסתם "אחד יחיד ואחד צבור" אפשר דלא קשיא ליה כלל כיון דלהלכה קי"ל שנסכים הבאים עם הזבח אין מביאים בלילה דנפסלים בלינה וא"כ להכי נתקלקלו שלא יכלו לחכות ללילה להביא נסכים ולומר שירה. ועיין מרומי שדה מסכת ברכות דף כו עמוד ב שכתב "מכ"מ לא מהני לכפרה דתמיד ומוסף התלוי בזמנו, שהרי יום הוא דקגרים לכפרה זו, ונמצא דבטל הכשר כפרת הניסוך לגמרי, רק שמביאין אותו כמו נדבה" וצ"ע. ועיין מל"מ כאן שכתב שהרמב"ם אינו מחלק בין יחיד לצבור אך בהר המוריה כתב וי"ל דגם רבינו מודה לזה ופשוט וק"ל, וי"ל עוד דרבינו מפרש לה דגם ביחיד לכתחלה יש להביא ביום אחד ולא קמ"ל רק דיכול להביא ואינו מעכב בזה הקרבן אבל לכתחלה יותר טוב להביא יחד. א"נ רבינו מיירי אפילו לכתחלה ומיירי בקרבן ציבור שאין אומרים שירה ע"ז כמו עולת קי"ן למזבח כדאיתא בהל' כלי המקדש ג ה"ב יעו"ש. ולא כתבתי זה רק מפני שמשמע מהמל"מ דרבינו פליג על תוס' ולפענ"ד זה אינו דברי התוס' מיושבים היטיב בסברא. ופשוט

⁸ רמב"ם שם הלכה ד

⁹ רמב"ם הלכות פסולי המוקדשין פרק טו הלכה ז ח

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הקנתא למשיחא בדרף היומי

מסנת זבחים

דין זה נוהג בכל החטאות בין יחיד בין ציבור ואפילו בקרבן עולה ויורד¹⁰ הבא על טומאת מקדש וקדשיו ושמיעת עדות וביטוי שפתיים.

ג. פסח בזמנו לשמו כשר שלא לשמו פסול ובשאר ימות השנה לשמו פסול שלא לשמו כשר

הפסח ששחטו¹¹ במחשבת שינוי השם, בין ששינה שמו לשם זבח אחר בין ששינהו לשם חולין¹², פסול. שנאמר (שמות יב פסוק כז) וַאֲמַרְתֶּם זֶבַח פֶּסַח הוּא לְה' ¹³. ויש מכשירים¹⁴ בנשחט לשם חולין.

¹⁰ תורת הקדשים ד: אות כ

¹¹ רמב"ם הלכות פסולי המוקדשין פרק טו הלכה יא יב

¹² במל"מ שם כתב ועיין ברכת הובח (דרף ב' ע"א) שתמה על רבינו בדין זה דלשם חולין פסול. ובהר המוריה לא ידעתי מ"מ מניין למד רבינו כן והנה י"ל דמ"מ אף שאינו פסול גמור מ"מ שם פסול אית ביה דאינו מרצה מיהת וכמ"ש"כ בהלכה ד' בחטאת וה"ה בכל הזבחים דבזבחים מ"ו ב' משמע דבכולהו אינו מרצה. ובא"ש כתב הנה הסברא נכונה, דבשחיטה אשכחן לשם חולין, דלא שייך בשאר עבודות, דליתנהו בחולין, דלאו בני קבלת הדם ושאר עבודות נינהו, רק שחיטה איכא בחולין דמתרת לאכילה, ומה"ט פירשו בתוס' (יומא מ"ב ע"א ד"ה שחיטה) שחיטה לאו עבודה וא"כ בקרבנות דעיקרן לצורך עבודות גבוה הוי, שפיר אמר דכיון דרחוק היחס בין הקרבנות לחולין, דבחולין השחיטה הוא לאכילה בלבד, להתיר מידי נבילה ואבר מן החי, לכן לא אתי מחריב בה, דרק קדשים מחללין קדשים, הואיל וקרוב היחס אצלם, לכן מפסיד צורת הקרבן, אבל לא חולין, דרחוק יחס השחיטה, דכאן בא להתיר לאכילה, וכאן עיקרו צורך גבוה, ולכן אם כי לא עלה לבעלים לחובה בכ"ז להפסיד צורת הקרבן לא מצי, וזה בחטאת, דעיקרו אינו בא רק לכפר, ולזריקת דמו לגבוה, והאכילה בו ענין טפל ואינו עיקר כלל, אבל פסח שכן הוא נשתנה מכל קרבנות שבתורה שעיקרו אינו אלא לאכילה, שלא בא מתחלתו אלא לאכילה (לשון המשנה פ"ז דפסחים ע"ו ע"ב)) ולכן נאכל כשהוא בא בטומאה, ואם נטמא הכשר אינו זורק הדם, ואם שחטו שלא לאוכליו פסול, וכיון דאצלו האכילה הוי עיקר כמו הזריקה א"כ כי שחט לשם חולין הוי בת מינה ומחריב בה, שמפסיד צורת הקרבן, דיחס חולין ששחיטה בהו רק לאכילה קרוב מאוד ליחס השחיטה בפסח, שמועיל שיאכל לבעליו, שזה מעיקרי צורך צורת הפסח, וזה סברא נכונה. הקרן אורה והזבח תודה כתבו בבאור שיטת הרמב"ם דכיון ששחטו לשם חולין הוי כמו ששחטו שלא לאוכליו, ומקשה באבן האזל וטעם זה אינו מבורר דהא גם אם שחטו לשם חולין יכולים הבעלים לאכול רק שאחרים ג"כ יוכלו לאכול, א"כ הוי כמו לאוכליו ושלא לאוכליו.

¹³ אפשר שהטעם מדכתיב ביה לה' משמע דלשם חולין פסול. כס"מ שם

¹⁴ עיין תוס' זבחים ב' א' ד"ה לשם גבוה וכו' משמע כן דפסח וחטאת דין אחד להם ובזבחים י"ג א' ובפסחים ג"ט ב' משמע נמו דלא כרבינו, ובתוס' זבחים ב' א' ד"ה לשם וכו' משמע דהא דאין חולין מחללין קדשים נוהג בכל הקדשים וז"ל ואף על גב דדרשינן בגמרא קדשים מחללין קדשים ואין חולין מחללין קדשים ולא מיפסלו שאר קדשים שלא לשמן מ"מ שייך בהן חילול משום פסח וחטאת דמיפסלו עכ"ל מבואר מזה דקאי ג"כ על אינד קדשים ולפ"ז הא דאין חולין מחללין קדשים היינו דעלו לשם בעליהן ג"כ וצ"ע בדין זה שאם שחט שאר קדשים לשם חולין אם עלו לבעלים לשם חובה ועיין צ"ח פסחים ע"א ב' מש"כ לחלק כעין זה בין עולה דעלה לבעלים ובין חטאת דלא עלה לבעלים יעו"ש היטב. הר המוריה שם

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

התנתא למשיחא בדרף היומי

מסכת זבחים

במה דברים אמורים ששחטו בזמנו שהוא יום ארבעה עשר בניסן, אבל אם שחטו שלא בזמנו במחשבה שלא לשמו כשר, שלא לשם בעליו, נעשה כמי שאין לו בעלים בזמנו ופסול.

כבר התבאר במסכת פסחים דף ס: שפסח ששחטו בשאר ימות השנה לשם קרבן אחר כשר, ושם שלמים עליו, ואם שחטו לשם פסח או סתמא פסול¹⁵. ואם שחטו לשמו ושלא לשמו כשר¹⁶.

שחטו ביום י"ד בניסן שחרית שלא לשמו או לשמו ושלא לשמו, י"א¹⁷ שהרי הוא פסול, שנחשב זה זמנו כיון שהוא יום הקרבת הקרבן. וי"א¹⁸ שדינו כשאר ימות השנה כיון שטרם הגיע זמנו. אך אם שחטו לשמו לכו"ע פסול¹⁹.

¹⁵ ליקומי הלכות זבחים ו: בתורת הקדשים אות ק והרמב"ם ל הזכירו אלא הזכיר רק ביום י"ד ועיין צל"ח כאן שעורר על זה ולדעתו פסח בשאר ימות השנה חוץ מיום י"ד בין לשמו ובין שלא לשמו כשר "דס"ל דבשום פעם בשאר ימות השנה פסח לא בעי עקירה ואפי' שחטו לשם פסח כשר, דשלמים לשם פסח שחט".

¹⁶ זה פשוט שזה הלכה פסוקה היא ולא מצינו בש"ס חולק על דברי רבא צל"ח על דף זה

¹⁷ שם

¹⁸ ראב"ד שם

¹⁹ רמב"ם שם הלכה יא

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

